

Az első keresztény vértanú

{AA 97}

A hét diakónus között első volt István. Szentéletű és erős hitű férfiú. Noha zsidó születésű volt, mégis beszélt a görög nyelvet; jól ismerte a görögök szokásait és szertartásait. Fel is használta az alkalmat, hogy a zsinagógákban prédikálja az evangéliumot a görög zsidóknak. Krisztus ügyéért sokat fáradozott, és hitét nagy bátorsággal hirdette. Tudós rabbik és törvénytudók nyilvános vitákba bocsátkoztak vele, abban a reményben, hogy könnyen legyőzhetik, „de nem állhattak ellene a bölcsességnek és a Léleknek, mely által szól vala.” Nemcsak beszélt a Szent Lélek erejével, hanem látszott beszédén, hogy kutatta a jövődöléseket, és járatos volt a törvény összes pontjaiban. Helyes módszerrel védelmezte azokat az igazságokat, amelyeket képviselt, és ellenfeleit legyőzte. Beteljesült rajta az ígéret: „Tökéljétek el azért a ti szívetekben, hogy nem gondoskodtok előre, hogy mit feleljetek védelmetekre. Mert én adok nektek szájat és bölcsességet, melynek ellene nem állhatnak mindazok, akik magokat ellenetekbe vetik.” (Lk. 21:14-15) {AA 97.1}

Midőn a papok és főemberek érzékelték azt az erőt, amely István prédikációiból áradt, keserű gyűlölet ébredt fel bennük. Ahelyett, hogy előadott bizonyítékait elfogadták volna, elhatározták, hogy örökre elnémítják. Már több esetben megvesztegették a római hatóságot, és azok szemet hunytak olyan esetek fölött, amikor saját kezükbe vették az igazságszolgáltatást, és a foglyokat saját szokásaik szerint hallgatták ki, ítélték el és végezték ki. István ellenségei most is biztosra vették, hogy veszélytelenül járhatják ezt az utat. Eltökélték tervük keresztülvitelét, és Istvánt megragadva, a Magas Tanács elé vitték. {AA 98.1}

Tudós zsidókat hívtak meg a közelfekvő helységekből, hogy a fogoly bizonyítékait megcáfolják. A társusi Saul is jelen volt. Vezető szerepet vitt az István elleni tárgyalásokon. Hatásos ékesszólással és a rabbik logikája szerinti beszéddel világította meg az esetet, hogy meggyőzze a népet István megtévesztő és veszedelmes tanai felől. Istvánban azonban emberére akadt. István teljesen megértette Istennek ama akaratát, hogy az evangéliumot a többi nép között is hirdetni kell. {AA 98.2}

Midőn a papok és főemberek látták, hogy nem tudnak István éleslátása, bölcsessége és megfontoltsága fölé kerekedni, elhatározták, hogy elrettentő példát szolgáltatnak. Így egyrészt kielégítik gyűlöletüket és bosszúvágyukat, másrészt pedig sikerül másokat is megfélemlíteni, nehogy István tanait kövessék. Hamis tanúkat béreltek fel, akik állították, hogy hallották, amint István káromolta a templomot és a törvényt. Így szóltak tehát: „Mert hallottuk, amint azt mondá: hogy az a názáreti Jézus ezt a helyet elrontja és megváltoztatja a ceremóniákat, melyeket adott nekünk Mózes.” (Ap. csel. 6:14) {AA 98.3}

Mialatt István szemben állott bíráival, hogy magát a káromlás vádja alól tisztázza, szent fény sugárzott arcáról és „a tanácsban ülők mindnyájan olyannak látták az ő orcáját, mint egy angyalnak orcáját.” (Ap. csel. 6:15) Sokan remegtek, mikor ezt a fényt látták és elfödtek arcukat; de a főemberek kemény hitetlensége és előítélete megingathatatlan maradt. {AA 99.1}

Mikor Istvánt az ellene felhozott vádak felől kihallgatták, védekezését tiszta, átható hangon kezdte, amely az egész teremben hallható volt. Szavai lenyűgözték az egész tömeget, mikor Isten kiválasztott népének történetét vázolta. Meglátszott alapos tudása a zsidó szertartások és azok lelki jelentőségéről, ahogy az Krisztusban megnyilvánult. Idézte Mózes szavait, amelyek a Messiást megjövendölték: „Prófétát támaszt néktek az Úr, a ti Istenetek a ti atyafiaiok közül, mint engem; azt hallgassátok.” (Ap. csel. 7:37) Hitet tett Isten iránti és a zsidó hit iránti hűségéről, de egyszersmind kimutatta, hogy az a törvény, amelyre üdvösségüket feltették, nem tudta megóvni Izráelt a bálványimádástól. Jézus Krisztust az egész zsidó történelemmel összefonta, és utalt a Salamon által végzett templomépítésre és szavaira, valamint Ésaías próféta szavaira: „Ama Magasságos nem kézzel csinált templomokban lakik.” „A menny nékem ülőszékem, a föld pedig az én lábaimnak zsámolya; micsoda házat építhettek nekem? azt mondja az Úr, vagy melyik az én nyugodalmamnak helye? Nem az én kezem csinálta-e mindezeket?” (Ap. csel. 7:48-50) {AA 99.2}

Midőn István ehhez a ponthoz ért, a nép felháborodott. Mikor Krisztust a próféciákkal összefüggésbe hozta, és ekképpen szólt a templomról, a főpap megszagatta ruháját. István annak jelét látta ebben, hogy hangját csakhamar örökre elnémítják. Látta, hogy szavai milyen ellenállást váltottak ki és tudta, hogy utolsó

bizonyágtételét mondotta el. {AA 100.1}

Noha prédikációjának csak közepén tartott, mégis azonnal befejezte. Hirtelen megszakította a történelmi áttekintés fonalát, felháborodott bíráihoz fordult és felkiáltott: „Kemény nyakú és körülmetéletlen szívű és fülű emberek, ti mindenkor a Szent Léleknek ellene igyekeztetek, mint atyáitok, ti azonképpen. A próféták közül kit nem üldöztek a ti atyáitok? és megölték azokat, akik eleve hirdették amaz Igaznak eljövételét; kinek ti most árulóivá és gyilkosaivá lettetek. Kik a törvényt angyalok rendelkezésére vettétek és nem tartottátok meg.” (Ap. csel. 7:51-53) {AA 100.2}

A papok és főemberek ezekre a szavakra feldühödtek. Szinte önkívületi állapotban – inkább vadállathoz, mint emberi lényhez hasonlóan – fogcsikorgatva vetették magukat Istvánra. A körülötte tolongó kegyetlen arcokról a fogoly leolvasta sorsát, mindazáltal nem reszketett. A halálfélelem teljesen eltűnt lelkéből. A dühöngő papok és a lázongó csöcselék nem félemlítették meg. Az előtte zajgó jelenet eltűnt szemei elől. A mennyei kapuk tárultak fel előtte; tekintete áthatolt rajtuk. Megpillantotta Isten dicsőséges trónját; látta Krisztust, mintha éppen trónjáról állott volna fel, hogy segítségére jöjjön szolgájának. István ujjongva kiáltott fel: „Ímé látom az egeket megnyílni és az embernek Fiát az Isten jobbjára felől állam.” (Ap. csel. 7:56) {AA 100.3}

Annak a dicsőségnek szemléltetése, amelyet látott, sokkal több volt, mint amennyit üldözői elviselhettek. Hogy szavait ne hallhassák, fülüket bedugták, hangos kiáltással rárohantak „és kiűzték a városon kívül”. „Meggövezék azért Istvánt, ki imádkozik, és ezt mondja vala: Uram Jézus, vedd magadhoz az én lelkemet! Térdre esvén pedig nagy fennszóval kiálta: Uram, ne tulajdonítsd nekik e bűnt! És ezt mondván, elaluvék!” (Ap. csel. 7:59-60) {AA 101.1}

István fölött nem hoztak törvényes ítéletet, mert a zsidók sok pénzzel megvesztegették a római hatóságokat, hogy az ügyet ne bolygassa, és ne vizsgálja ki. {AA 101.2}

István vértanúhalála az összes szemtanúra nagy hatást tett. Sokan visszaemlékeztek az arcáról sugárzó mennyei fényre, szavaira, Amelyek szívüket érintették, és bizonyágot tettek az általa hirdetett igazságról. Halála nagy vesztesége volt a gyülekezetnek, de Saul megtérését eredményezte, aki nem tudta többé kitörölni emlékezetéből a vértanú hitét, kitartását és azt a dicsőséget, Amelyet arca visszatükrözött. {AA 101.3}

István kihallgatásánál és kivégzésénél Sault örületszerű buzgalom fogta el. Később bosszankodott saját titkos meggyőződésén, hogy Isten éppen akkor dicsőítette meg Istvánt, amikor az emberek meggyalázták. Folytatta István gyülekezetének üldözését, kinyomozta tagjait mindenfelé, elfogta őket házaikban, és kiszolgáltatta a papoknak és főembereknek, hogy börtönbe vessék, és halálra ítéljék. Az a szenvedélyes buzgalom, amelyet az üldözések alatt kifejtett, megrémítette a jeruzsálemi keresztényeket. A római hatóság nem mutatott különösebb erélyt, hogy ezen kegyetlenkedéseket megakadályozza; titokban segített a zsidóknak, hogy ezáltal kiengesztelje őket és kegyeiket biztosítsa. {AA 101.4}

István halálakor vállalt szerepe miatt Saul a Magas Tanács tagjává választották. Ideig-óráig hatalmas eszköz volt Sátán kezeiben, hogy általa lázadó terveit véghezvigye Isten Fia ellen. Ezt az irgalmatlan üldözőt azonban Isten csakhamar felhasználta annak a gyülekezetnek építésére, amelyet most pusztítani igyekezett. Az választotta ki Sault, aki még Sátánnál is hatalmasabb, hogy betöltse a vértanúhalált szenvedett István helyét; hogy prédikálja Krisztust, szenvedjen az Ő nevéért, és terjessze mindenfelé az Ő vére által szerzett üdvösség üzenetét. {AA 102.1}